

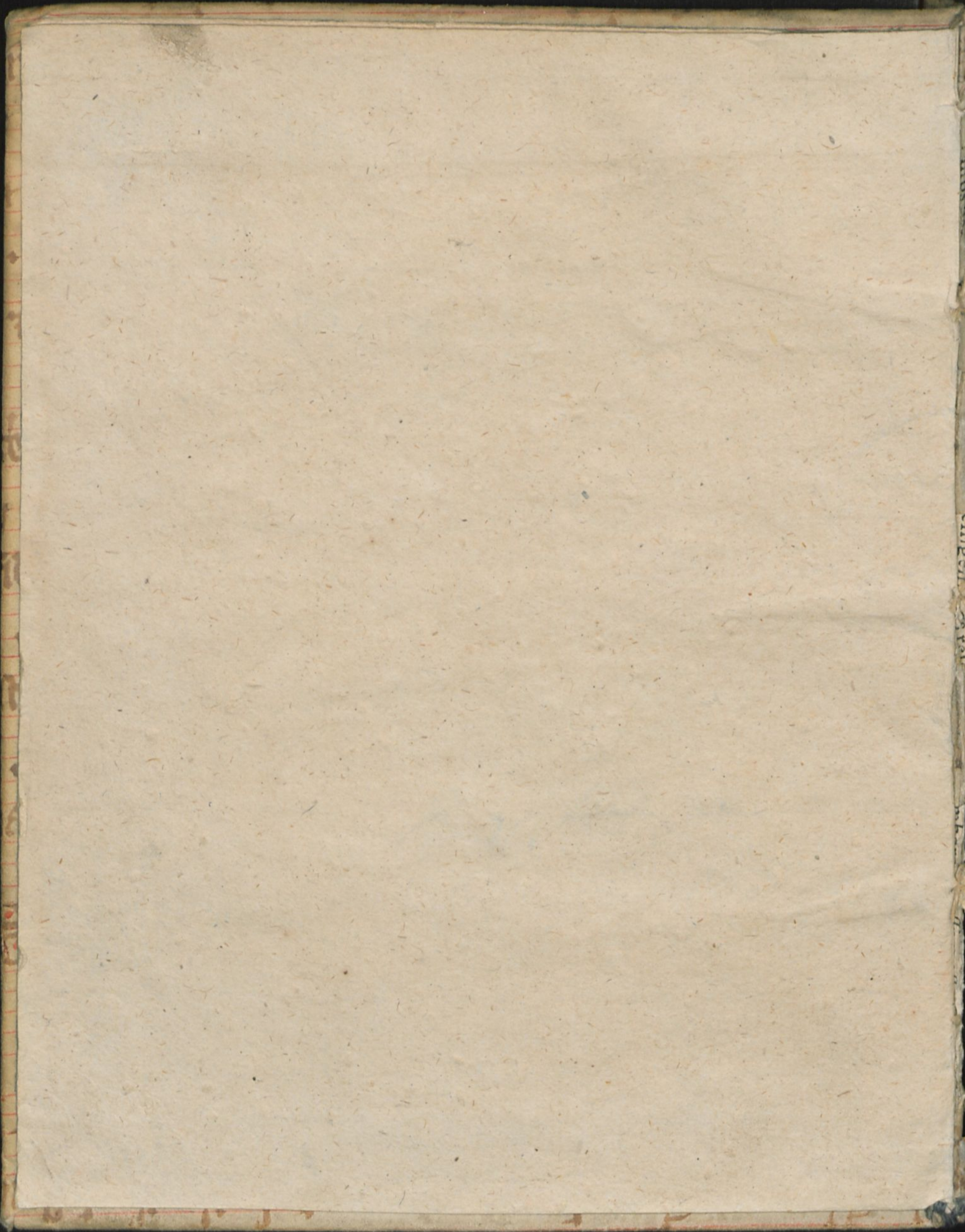
Hic serue bone in modico fidelis in gaudium con
uocae. **ā** Beatus ille seruus cum uenerit dominus eius
iam uiam et inuenit eum uigilantem. **ā** Fidelis seruus
condidit dominus sup famulam suam. **euocae. ā**
A in quo dolus non est. **euocae. ā** Serue bone et
in gaudium domini tui. **euocae. et** Amant. **v** **Os** u
sanctissime confessor domini monachorum pater et dux
p nostra omnium q salute. **euocae. In se. uet. ā**
ā Coloret. **ā** Disrupti. **et** Justus ut palma. **Su**
redire dominus p mas rectas et ostendit illi re

P. 6, 72

or
ll

B. v. 181. 788.

ellip...
...
...
...

7

ORATIO
DE PERSONA & BE-
neficijs Domini nostri
IESV CHRI-
STI.

28. Decemb.
publicè pronunciata

à

JOANNE SIMONIO
*Rhetorices in Acad. Ro-
stochiensi Professore
publico.*

ROSTOCHII
Typis Stephani Myliandri.
Anno 1599.

Nobilissimo viro Dn. CHRISTOPHORO STVRTZIO, I.V. D.
& historiarum professori, collegæ colendo. S. D.

CVM permulta sint, Clarissime STVRTZI, quæ Academiam commendent, tùm nihil ad eius laudem efficacius videtur, quàm eorum, qui in Academia docent, in vera & indubitata Christiana Religione animorum & sententiarum consensio. Cætera enim vel initium Academiae dederunt, vel id genus aliud quid eidem contulerunt: Hæc res veræ inter docentes & non simulatæ amicitia causa est; ex qua non solum infinita bona, tanquam ex fonte quodam, in iuventutem profuunt, sed veræ etiam agnitionis Dei propagandæ spes in posterum elucet. Quare gratulor huic Academiae, cui Deus cum cætera illa tùm hoc quoq; bonum non invidit. Quoquo enim te verteris, siue ad Illustrissimos atq; Celsissimos Megapolitanos Duces, & amplissimum Urbis Senatam, huius Academiae conditores & conseruatores; siue ad oportunitatem loci; siue ciuitatis elegantiam & splendorem; siue aëris salubritatem, siue id genus alia; illustria & eximia fateberis omnia, non etiam nulla singularia. Nec dignitas quædam ædificiorum eidem denegari potest, neque qui in illis dextræ & fideliter doceant: quos si apud te prolixè commendem, vereor ne in suspicionem aliquam vel palpi obtudendi, vel arrogantia incurram, vel etiam militis gloriosi personam agere videar. Sed cum permagna sint quæ dixi, tùm longè maiori prædicatione dignum existimo quod in hac Acad. non inter se tantum consensiant Theologiae antistites, ijq; celeberrimi, sed tùm Iuris quoq; Sacerdotes, quorum domus Oraculum sunt non solum percupidæ legum iuventutis, verum multorum etiam per Germaniam Principum; tùm Asclepiadæ doctrinæ, diuinæq; artis medendi peritissimi clarissimiq; Doctores, tùm deniq; Philosophia, laudandæ illius omnium artium & scientiarum procreatricis, professores in verè Christianæ Religionis doctrinæ cum Theologis consonent, & quisq; suo loco bonum illud publicum, quantum in se est, ornent atq; amplificent. Quod vt ego multorum vnus de me quoq; testatum facerem, oratiunculam hanc de Persona & beneficijs Domini nostri IESV Christi, rudè Minerva scriptam, pronunciare volui. Eam cum, efflagitantibus idipsum à me nonnullis, constituisssem Iuris publici facere; tibi Nobilissime STVRTZI, dedicare volui multis de causis, præsertim ijs, quod sciam te quoq; huius doctrinæ cum cæteris in hac Academia Iureconsultis assertorem ac defensorem esse. cumq; plurima tua in me extent merita, existimabam me apud te ab omni reprehensione absuturum, si facerem, vt grati animi mei quædam nota publicè etiam extaret. Tu, quem Deus & Natura multis, ijsq; non contemnendis, donis cumulauit, eo hæc à me accipies animo, quo offeruntur. Bene Vale. ex Museo nostro Kal. Ian. inchoantibus annum à Natiuitate Christi Iulianum 1599: quem, & totius vitæ cursum tibi & tuæ honestissimæ domui quàm felicissimum & maximè salutarem precor.

T. Iohannes Simonius.

Nluxit orbi nostro iterum festum admirandum & gloriosum, in quo frequentissimo Piorum conuentu, publica Christiani populi lætitia, maxima Religionis cærimonia solemnus ille celebratus est dies, quo filius DEI altissimi vniuerso generi humano applaudentibus cœlis Homo natus est. Debetur enim hoc illi generis nostri cùm effectori, tùm restauratori præpotenti DEO, quem venerantes animo quasi intuemur, vel propter beneficiorum, quæ nascente Filio in nos maximo in discrimine constitutos contulit, magnitudinem tam ineffabilem, vel propter Immanuelis nostri, nobis in miserrima captiuitate pressis, certam Natiuitate sua salutem ferentis Bonitatem tam inauditam, vt omnes terræ, omnes Populi, omnes linguæ, omnes ætates, gestiant, exultent, exclament, & magni illius diei Beneficiorum multitudinem, quoad possint, voce cantuque declarare conentur. Quæ me causâ vna impulit, vt & ego pauca de hoc materiæ genere ad vos verba hoc die facere cogitarem, & huius doctrinæ dignitatem attingere affectarem. Etsi autem facilè intelligo, quàm exiguum illud sit, quod vel ab ingenio ornamentum, vel ab eloquentia præsidij afferam ad hanc causam, quam nemo vnquam cogitando nedum dicendo assequi mortalis potuit, quæ infinita sua claritate animos nostros, perinde vt Sol fulgore suo noctuarum oculos, obruit & obcæcat: Tamen & hoc scio, Deum velle ab omnibus

hominibus initia tanti mysterij disci: de quo, præeun-
te timore & Inuocatione DEI, ad normam verbi di-
vini vel balbutientibus nobis nunquam DEVS im-
mortalis vult deesse suo numine, is DEVS, qui &
surdorum aures ante clausas ad vocem aperit, & qui
infantium linguas loquentes facit & disertas. Hæc
cum me consolentur, meamque tenuitatem omni ex
parte allevent, tum non recreari me nihil sentio vestra,
Auditores spectatissimi, pietate in DEVM singulari,
voluntate in me eximia: vt quantum mihi ad meam
tenuitatem fulciendam præsidij sit in eo Domino, cuius
laudes hoc die grati deprædicamus, tantum profitear
in vestro mihi studio calcar fuisse ad hanc causam su-
scipiendam tractandamque. Dicam itaque de maxi-
mè in omni coelo atque terra admirando DEI opere,
quod in vnigeniti Filij sui, ex beatissima Trinitatis se-
de in hanc plenam miseriarum vallem, missione nobis
spectandum considerandumque proposuit: atque ita
dicam, non vt rei maiestatem verborum splendore ex-
æquare, aut vt in has orationis angustias rem omnium
angustissimam includere me posse putem: sed vt de
tanto mysterio loqui potius quam dicere, vel profectò
balbutire potius, quam loqui me posse intelligam.
Quod tamen dum facio, certos mihi fines terminosque
constituam, extra quos progredi non possim, si maxi-
mè velim, NATALES ac genus, seu Personam Ie-
su Christi Immanuelis nostri primùm delineabo. De-
inde nascentis eiusdem beneficia verbis perspicuis, &
quantum potero, idoneis enarrabo. Quas tantas res
dum ex Lege & Testimonio repeto, & hac voce mea,
non secus atque manibus tractare instituo, Filium DEI
oro, vt ne me tanquam Osam euertat & percellat, sed
tanquam Obededonem potius coelestibus donis cu-
mulatum

mulatum ea dicere patiatur, quæ Diuinitati ipsius sint probata, à Religione Christiana non aliena, nobis omnibus vtilia & salubria futura.

Quid est ergo? Filius DEI, principium ex principio, non ab vlllo certo tempore factus, non creatus, sed ex æternitate, antequam mundi fundamenta jacerentur, ratione quadam hominibus incognita genitus est à solo patre. Idem Filius DEI vnigenitus, Imago Patris, splendor & character gloriæ DEI, tempore, quod ab æterno Patre redemptioni generis nostri præstitutum erat, appropinquante, venit in hunc mundum, carnemq; Hominis ex castissima virgine assumpsit, assumptamque vnione personali sibi copulauit. Constat itaque PERSONA Iesu Christi duabus Naturis, DIVINA, quam habet ab æterno à Patre coæterno, & HUMANA, quam ex Mariæ purificata per S. sanctum massa in vnitatem personæ, in tempore accepit. Mysterium profectò ineffabile, & res inaudita, atque adeò ab omni cogitatione hominum longissimè remota! & tamen talis, quam ex ineffabili effabilem, ex inaudita decantatissimam, ex remota propinquã, ex latente patentem & apertam fecit DEVS, quantum ipsi quidem satis esse videbatur, & ad salutem nostram sufficere. Est enim hæc doctrina non humanis consilijs excogitata, sed à Deo ipso patefacta, estq; testimonijs Sacræ scripturæ, quemadmodum arx quædam vallo atque aggere firmissimo, probè communita; vt dolendum vel potius detestandum sit, fuisse semper, qui, auctore & consuasore diabolo, hanc Beatitudinis arcem tam munitam, hunc coelestium diuitiarum thesaurum tam instructum, hoc Fidei fundamentum tam munitum audacter impugnare, sceleratè exhaurire, nefariò euertere conati sint.

Vt enim

Vt enim de DEITATE Iesu Christi primum dicam, non tantum Iudæi profligatæ suæ impietatis consceleratissima signa in eam intulerunt, sed ex ipso etiam Piorum coetu, ex ipsa populi Christiani, vt sic dicam, terra enati sunt Gigantes, qui cum Christo Deo bellum gesserunt. Eorum tres præcipuè à Sathana instructas acies animaduerto, Anypostasorum, Heterosiorum, Anomœorum: quorum originem paucis hoc loco attingam, vt cursus orationis nostræ sit facilior, & magis, quemadmodum ego arbitror, expeditus.

Principiò ergo EBION, verè in agnitione Domini nostri Iesu Christi pauper, & insulsus ille insulsorumq; Magister CERINTHUS Christum communi hominum forma sunt metiti: de quo mentiti sunt non minus blasphemè quàm ridiculè, quod MESSIAS in Iesum jam virum specie quidem columbæ se demisisset, inq; eo habitasset, sed quod sub id tempus, quo Christum mori oportebat, eum iterum destituerit & reliquerit. Quod mendatium impurissimum audiente & vidente Ioanne, præstantissimo, qui in coena supra Christi pectus recubuerat, Apostolo, sine fronte evomuerunt. Similem Christo Deo plagam inflixit SAMOSATENUS, homo ineptissimi quidem, sed in Filium DEI contumeliosissimi fastus. Hic cum eum, quem errore quodam opinionis sibi ipse finxerat, in Ecclesia Iesu Christi dignitatis principatum assequi se nullo modo posse existimaret, si quotidianæ illius, quam Orthodoxi ex verbo Dei profitebantur, doctrinæ ueræ præco esset, cepit sibi nouo dogmate applaudere, & publicè erroris condemnatis antiquis Doctoribus, commentus est, Iesum cætera omnia esse communem hominem, habuisse autem à patre inspiratum verbum quo excitatus adiutusq; ille homo Iesus, quæ ab ipso perpetrata legimus

mus

mus miracula edidisset: quod tamen verbum ipsi non aliter adfuisse, atque DEVS sanctis adest. Eandem Cramben recoxit PHOTINUS; donec patrum memoria SERVETUS quidam Hispanus, non tantum Samosatēniam blasphemiam ab Orco reduxit, sed & teterrimis illis furoribus hanc de suo addidit contumeliam, facilimè fieri posse, vt turpissimus & perniciosissimus Mahomei Alcoranus, cum sauberrima Euangelij doctrina coiret, si modò reconditum nimisque abstrusum illud de Deo Triuno dogma ex omni religione catholica relegaretur. Quod quia non curarent ij qui id maximè debebant, hanc esse causam elatrabat os illud caninum, cur non tantum infinita propemodum, quæ ex Alcorani & Euangelij reconciliatione efflorescere possent, commoda impedirentur, sed quamobrem sibi Christiani tristissimas regnorum vastitates, perinde vt Cæcias nubes, attraherent. Atque hic est primus ordo. Alter est Eorum, quos *ἐπιγοσσίτες* vocant: quos inter Arius familiam ducit. Hic Arius cum in initio Meletij dogma defendisset, atque ob id ex numero piorum & finibus Ecclesiæ Catholicæ expulsus atque deiectus esset ab Alexandrino Episcopo Petro, succedentibus deinde temporibus ab Achille, Petri in Alexandrinam successore, in gratiam receptus est: qui Petrus Arium Rectorem Theologicæ Scholæ præfecit, eidemque potestatem concessit publicè etiam sacram scripturam interpretandi. Tàm benigna honorum aura animum Arii, per se tumidum, vehementius etiam inflavit. Etenim eò dementiæ proVectus est Arius, vt Achille mortuo Episcopam Alexandrinam ambire nequaquam dubitaret. Sed repulsam passus, vt præferri sibi vidit Alexandrum, hominem, uti ipse opinabatur, neque ingenio, neque eloquentia, neque
dispu-

disputandi facultate ne minima quidem in parte sibi conferendum, vehementer exarsit, vlciscendæq; huius tantæ & tam atrocis iniuriæ cupiditate, omne suum studium à salute hominum in perniciem, à gloria Filij DEI in contumeliam convertit. Qua ex re intelligi facilè potest, nihil esse tam sanctum atque divinum, quod non ambitio & propriæ sapientiæ persuasio comminuere atque violare audeat. Cùm autem videret Arius, Samosateno crassum illud delirium non satis benè successisse, alia ratione subtiliori, quasi per cuniculos, rem aggrediendam statuit. Largitus est ergo, Verbum ante Incarnationem, & quidem ante creationem Mundi, seu ut ipse loquebatur *πρὸ χρόνων ἢ αἰώνων* ante secula & tempora fuisse Personam, Angelica vel humana natura longè præstantiorem: sed hanc Personam Deum esse verum, de essentia Patris genitum, Patri consubstantialem, id verò re ipsa negabat. In qua impietate sua pallianda singulari genere fraudis, & noua insidiarum ratione vsus est Arius, qua non Orthodoxos solum, quorum dicendi genus astutè imitabatur, aliquandiu fefellit, sed Constantinum quoque Opt. Imperatorem decepit, & aulicis Sycophantarum artibus eò vsque impulit, vt causam denudò cognosci iuberet, idque in templo Sophiæ Constantinopolitano. quo cum solemniter & aulica cum pompa deduceretur Arius, accidit, vt de via deflectens, effusis in latrinam intestinis, foedam mortem foedamente & foeda lingua dignam, Iudæque exitio similem obiret. Restant Anomæani, ab Eunomio Episcopo Cyzico, Aëtij cuiusdam discipulo descendentes. Is Aëtius aurifaber primum fuit, deinde Theologus factus est, insignis ille quidem, veruntamen non ita institutus, vt religionis Christianæ capita, & boni

boni Episcopi officia nosse posset. neque verò ei de-
erat ingenium. nam & publicum *Αἰτίου* nomen sub
Constantino magno meritus fuerat, & poterat in ijs
facundus esse Aëtius, quæ ipse non intelligebat. Huic
Aëtio cum se corrupendum tradidisset Eunomius,
discipulos ipse postea progenuit, & sibi & Præcepto-
ri, planè vt ouum ouo & lac lacti, similes, qui Aëtiani
& Eunomiani, & alia quoq; ratione, Anomœani dicti
sunt. Hi acerrimi fuerunt, vt Arianos ludum jocumq;
præ illis dixeris. Nam cum cæteri Ariani largirentur,
Filium Dei Patri esse, non quidem coæqualem, sed si-
mitem, & Synodi Syrmienfis decreta probarent; quæ
pro voce *ὁμοῦσι* voce *ὅμοι* substituerat: conten-
derunt AETIANI, Filium Patri, tanquam Creaturam
creatori, per omnia esse dissimilem: atque hoc modo
Christum, omni diuinitate exutum, beato gloriosæ De-
itatis solio præcipitem, non clam sed palam, non len-
tè sed vno icetu exturbarunt. Recensui eos, qui in
arcem Deitatis Iesu Christi impetum fecerunt, qui ta-
men eandem expugnare non potuerunt, quantumuis
immania desæuerint. Est enim hæc salutis arx præsi-
dijs sacrae scripturae ita communita, vt aduersus illam
ne portæ quidem inferorum aliquid possint. Hæc sa-
cra scriptura testimonia habet, quæ comprobant & e-
vincunt: Christum etiam ante Incarnationem esse Fi-
lium Dei secundam Diuinitatis personam, per se subsi-
stentem, aliam & distinctam à Patre: eundemq; Chri-
stum, licet homo sit, tamen non hominem tantum, sed
etiam Deum esse, & quidem Deum non verbo, sed ve-
rè & re ipsa.

Ergo qua fronte Samosatenus Filium DEI ante
carnis nostræ assumptionem in nihilum redactum cu-
pit? aut quo ore eundem Arius cum Aëtianis ex ple-

B

nissimo

nissimo Deitatis patrimonio, tanquam è naufragio nudum, expellunt? quem non hostiliter persequi, sed amore prosequi, non oppugnare, sed metuere debebant. At inquit Samosatenus: Christum, quia Verbum est; & verbum est aliquid euanescentis; naturam per se subsistentem, antequam homo esset, profiteri erubesco. Nimis virginalis est illa tua, Samosatene, verecundia. Neque enim, quod tu vereris, Verbum significat decretum aut propositum patris, nedum vocem euanescentem: sed Verbum est Filius Dei, natura per se subsistens, hypostasi distincta à Patre. Erat, inquit Ioannes, in principio Verbum, & Verbum erat apud Deum. Audis λόγον fuisse jam tùm in exordio etiam omnium rerum, & quidem fuisse apud Deum. Quanta ergo impietas est, hypostasin eius qui est, eiusdemque non essentia sed hypostasi distinctam ab illo, apud quem est, naturam negare? Certè aut affirmandum est, alium esse Eum, qui est, & alium esse Eum, apud quem est ille, qui est: aut rerum natura turbanda erit. Cumque per hunc ipsum λόγον vniuersum hoc theatrum naturæ rerum sit creatum, & sine eo factum sit nihil quod factum est: id autem per humanam quidem naturam factum affirmare, blasphemum sit; per rem verò quandam euanescentem conditum asserere, res sit extra modum absona & absurda: profectò necesse erit, λόγον esse Personam per se reuera subsistentem, è cuius manibus pulcherrimum hoc Mundi opificium exierit. Neque verò λόγος creauit tantum Mundum, sed idem rebus à se creatis cum cæteris, tùm Ecclesiæ suæ imprimis adest, eamque sua sapientia multis modis incomparabili gubernat atque administrat. Quis autem est ille, qui Ecclesiæ suæ omnibus temporibus adfuit? Credo, quod homo aliquis fuerit ex eorum genere, qui αὐτόχθονας se indige-

indigetarunt? aut ex vmbribus aliqua, quas Mercurius in orcum deducere, & inde reducere fingitur? Tàm impiè opinari aliquem posse, non facilè crediderim. Quis est ergo ille? Est IEHOVAH, hoc est, essentia Spiritualis, quæ à se & per se ab æterno in æternum verè subsistit, & quæ cæteris rebus creatis suum esse communicat. Neget sanè Cicero id accidere posse, vt Deus aliquis delapsus cœlo, cœtus hominum obeat, versetur in terris, cum hominibus colloquatur: Potior est nobis & certior Scripturæ vox, affirmantis, Deum semper affuisse generi humano, & cum eo familiariter esse versatum. Iehouah protoplastum nostrum Adamum, in acie nouaculæ constitutum, & terroribus mortis, tanquam fulmine quodam, percussum, promissione de femine mulieris caput serpentis contrituro in spem vitæ certissimam crexit. Iehouah Abrahæ conuiuia fuit. Iehouah Iacobum Patriarcham ex omnibus periculis, quibus cum ille conficiètabatur, eripuit. Iehouah Angelus noctu inter castra Israëlitica & Ægyptiaca excubias egit. Iehouah, Mose ministro, stare fecit aquas, sicut montes, & populum Israëliticum per mare rubrum comitatus est, & insequentes hostes in profundo quasi plumbum demersit. Prius me deficeret vox, quàm Iehouah inde vsque ab initio rerum generi humano semper præsentis argumenta. Illud igitur fixum est ratumq; : Λόγος non esse de genere illo, de quo sunt verba puellarum; sed esse Personam diuinitatis, per se subsistentem, aliam & distinctam à Patre: quam vel ob hanc ipsam causam Λόγος vocamus, tum quod semper locutus sit Ecclesiæ suæ: tum quod sit imago Genitoris, totum in se Genitorem ostendens & propriè existens. Nec verò audiendi sunt, qui hunc Λόγος Deum esse concedunt quidem, sed Deum verbo, non

re ipsa Deum esse impiè rhetoricantur. Reclamat eius-
modi prodigio æternus Pater, reclamat æternus Filius,
reclamat æternus Spiritus Sanctus. Deum verum esse
hunc λόγος, Pater è coelo sublata voce intonat: Filius
factis probat: Spiritus Sanctus scriptis contestatur.
Egredere mecum, quisquis es, qui hæc negas, egredere,
& quidem animo mecum atque cogitatione expatiare
ad fluenta Iordanis, atq; quid illic apertæ coeli valvæ,
ruensq; ex his vox sibi velit, attentius mecum expen-
de: Filius hic est meus, in quo acquiesco, Hunc audite.
Quid obturas, Impie, aures, ad hanc Majestatis plenam
vocem? quid stas blasphemus? Ille, quem in Iordane
aqua perfandi vides, carne humana indutum, Filius est
Meus, inquit vox coelestis. At cuius Mei? num A-
hasueri, centum & triginta regnorum Domini? num
Pompeij, supplosione etiam pedum totam Italiam
commouentis? num Totilæ, totum orbem terrarum
terrore nominis sui complentis? Minimè gentium. A-
hasuerus enim & Pompeius & Totilas, & id genus
infiniti alij, homines fuerunt, quibus hic Mundi pun-
ctus materia gloriæ fuit & sedes, ubi honores gesserunt,
vbi exereuerunt imperia, vbi tumultuati sunt, & cædi-
bus laxiorem fecerunt terram. Sed iste Christus Filius
est eius, cuius è coelo vox in Iordane auditur. Opinor
ergo esse aliquem ex Deastrorum numero illorū, quos
antiquissimus Poëtarum Homerus fingit latum coelū
inhabitare, & inter se altercari, eaque agere, à quorum
non solum commemoratione aures, sed à cogitatione
quoq; animus abhorret. Egregios verò Deos, & tales
coeli habitatores, quales nemo nostrum honestus ne
serunlum quidem aut ancillulam domi suæ sciens pa-
teretur! Quis est ergo ille Meus coeli Dominus? Is est,
qui creatione Mundi, Angelorum & Hominum; qui
edu.

eductione Populi Israel ex Ægypto ; qui Legis in monte Sinai promulgatione se generi humano iam pridem patefecerat : qui ab æterno Est Fuit & Erit, cuius nomen est ineffabile, Ero qui Ero, seu Iehouah. Hic est ille Iehouah, quem ad Iordanem è coelo clamantem audis : Hic est Filius meus. Quod si Iehouah ille filium habet, quemadmodum habere se testatur ipse quod testimonium certè est grauissimum : necesse est, vt si pater. Quod si Pater est, erit ab æterno Pater, & ab æterno genuerit Filium, necesse est : siquidem temporis initia, progressus & incrementa, non cadunt in æternitatem, quæ desinit esse æternitas, si temporum interuallis eam metiaris. Si autem ab æterno Filium genuit, necesse est, vt eum Naturæ suæ, quæ est Deitas ipsa, participem ab æterno fecerit. fieri enim non potest, vt quis sit huius Patris filius, nisi quis sit ex eiusdem patris natura prognatus. Ex quo efficitur, quod Iesus ille Christus, qui stat in Iordane, quem Iehouah pronunciat & testatur esse Filium suum, sit ab omni æternitate Iehouæh filius, sitq; genitus ab æterno, diuinitatisq; patris, antequam mundi fundamenta iacerentur, particeps factus. Quomodo autem Iehouah pater Iehouahm filium genuerit, id verò omnium non solum hominum, sed Angelorum quoque intelligentiam & acumen superat. Scriptura tamen sacra testatur, genitum esse ab æterno Patre Filium, non quemadmodum credentes secundum misericordiam ex aqua & Spiritu, voluntariè ex Deo gignuntur : sed ita genitum esse, vt ille ipse Iesus sit vnigenitus DEI patris filius, character claritatis, effigies substantiæ Patris, imago & primogenitus inuisibilis Dei, Deus verus de Deo vero, lumen de lumine. Quare, si quæris ex me, cur & ego Iesum Christum Filium Dei credam, cur eum

secundam eterne & omnipotentis Trinitatis personam
fatear, genitam ab æterno ex essentia Patris, æterno
patri & S. S. ὁμότιμον, ὁμοῦδιον, ὁμοούσιον; dicam, expo-
nam rationes: Æternus pater ut id faciam, me mouet.
Is enim grauissimo iudicio Iesum Christum honore Fi-
lij amplissimo, ac in omni coelo atq; terra maximo di-
gnatus est, & vt eum audiam iussit. Sed quis est, in-
quis, æternus ille Pater, quæ est tanta auctoritas eius?
Est, inquam, Iehouah, qui est primus & nouissimus,
& præter quem non est Deus: qui dixit & facta sunt,
iussit, & creata sunt: cui coelum sedes est, & terra sca-
bellum pedum eius: qui terram fundauit: qui valuis
mare occlusit: qui educit signa remotiora, quodq; suo
tempore: qui disponit coeli dominatum in terra: qui
præcordijs dat sapientiam, & menti intelligentiam:
qui corpus & animam occidere potest, & utrumque in
gehennæ ignem inexstinguibilem abijcere. Magnum
certè auctoritatis argumentum! magnum timoris &
persuasionis sacramentum! An verò parui censes fa-
ciendos sermones eius, qui est Iehouah, coeli, terræ,
maris, Angelorum Hominum & Diabolorum Domi-
nus? an illi non credam, cui vt credam, coelum, terra,
pontus me impellunt? An ab eius voce perfidè disce-
dendum erit nobis hominibus, cuius mandato imma-
nes bestia & ipsi fluctus maris respondent? Quid au-
tem est, quod mandat ille Iehouah? Hunc, inquit, Iesum
Christum, natum ex Virgine Maria, stantem in Ior-
dane, quem testor esse Filium meum illum dilectum, in
quo acquiesco, Hunc Audite. En imperium imperan-
tis, & toti Mundo dominantis Iehouæh. Recipi vult
non excludi, audiri non contemni, diligi non negligi
Iesum Christum filium suum. Audiam ergò, quid Fi-
lius Dei Dn. noster Iesus Christus velit, quid dicat. !
An

An non autem vocem Patris Filius comprobavit? imò
verò comprobavit, neque verbis tantum, sed factis et-
iam comprobavit. Videmus quidem ita fieri, vt titulis
inanibus vulgus non tam gaudeat, quam superbiat.
Sunt ibi, qui audiant iustissimi, prudentissimi, for-
tissimi, temperantissimi; cum illis nihil sit, quod vel
maiori iniuria hominum societatem afficiat; vel minus
quod in re quaque verum sit, perspiciat; vel abie-
ctiorem in rebus humanis despiciendis animum ge-
rat; vel denique petulantia atque libidine maiori lu-
dat. Non ea est Domini nostri Iesu Christi ratio, non
ille fumos nobis vendidit, non lusit nos splendore ti-
tulum inanium, non voluit videri Filius Dei, neque
tamen esse: sed quem se professus est verbis, eundem
re ipsa cumulatè probavit. Itaque Iudæis incredibilem
de Messia sollicitudinem præ se ferentibus ipse Chri-
stus respondet: Opera, quæ ego facio in nomine Pa-
tris mei, testantur de me. Si non facio opera Patris
mei, nolite mihi credere. Sin verò facio, etiam si mihi
non credatis, operibus credite, vt cognoscatis, & creda-
tis, Patrem in me esse, & me in eo. Hæc Christus Iu-
dæis respondet. Sunt autem opera, quæ non nisi à di-
vina & Omnipotente natura præstari possunt illa:
Vniuersum Sathanæ regnum delere: iustitiam æternam
donare: exaudire, gubernare, defendere inuocan-
tes: allisos erigere, coecos illuminare, depellere om-
nes morbos, salutem omnibus conferre, mortuos re-
suscitare: quæ nisi Christus omnia & singula præ-
stitit, nullo modo ei fidem habeamus. At quis pec-
cati foeditatem abluit, quis mortem morte absorpsit?
Iesus Christus. Quis vitam nobis restituit æternam,
& pacem conscientiae largitus est? Iesus Christus.
Quis clamantes exaudit, palantes colligit, errantes in
viam

viam reducit, quis afflictoſ conſolatur? Ieſus Chriſtus. Chriſtus cœcis viſum reddidit, ſurdis auditum, mutis ſermonem, leproſis ſalutem. Chriſtus Auſtro & mari imperauit. Chriſtus foetentem iam Lazarum in vitam reuocauit. Idem Chriſtus Eccleſiam in hoc tempore ſedentem in ſpecu Leonum & ludentem cum Draco- nibus defendit. & idem Chriſtus in regeneratione mun- di omnes, quotquot mors abſorperat, reſuscitabit, & ſua quemque carne & pelle iterum circundabit. O Ie- ſu Chriſte vnigenite Fili Dei, quam immenſa eſt facto- rum tuorum, quibus te potenter Filium Dei probaſti, magnitudo! Te oro, doce nos per Spiritum S. tuum, vt te rectè agnoſcamus, & iſtam Deitatem conſtanter credamus. Vt autem æternus Pater de Deitate Ieſu Chriſti teſtatus eſt; vt Chriſtus Deum factis ſe proba- uit: ita eidem Ieſu omnes Prophetæ & Apoſtoli, Spi- ritu S. inſpirati, teſtimonium Deitatis, admirando quo- dam conſenſu, perhibent. Quid enim? an glorioſum creationis omnium rerum opus in vllum hominem Angelumue cadere poteſt? Minimè verò. Iehouæh, inquit Regius vates, eſt terra, & plenitudo eius orbis terrarum: quia ipſe ſuper maria fundauit eum, & ſuper flumina præparauit eum. At Paullus, Iehouæh in ter- tio cœlo diſcipulus, de Domino noſtro Ieſu Chriſto id interpretatur, proteſtaturque, hunc Ieſum eſſe illum Dominum gloriæ, cui Dauid arbitrium totius vniuerſi committit, & cœli terræq; creationem aſcribit. Huic eidem Ieſu Chriſto ſanctiſſimus ſenex Iacobus, diuiniſ- ſimus Rex Dauid, grauiſſimi rerum Ieſu Chriſti teſtes Apoſtoli, conſtantriſſimus protomartyr, idemque in agone mortis conſtitutus Stephanus, inuocationis ho- norem, ſolius diuinæ Maieſtatis & ſolum & proprium deferunt. Idem Dominus noſter Ieſus Chriſtus Ieho- uah

uah est Iustitia nostra Jerem. 23. & 1. Cor. 1. Idem est Iehouah sedens super solium excelsum, Esa. 6. & Iohan. 13. cuius nomen filiatum est ante solem, Psal. 72. & Ioh. 1. Idem Deus est, cuius egressus ante dies mundi, Mich. 5. & Tit. 1. Idem Dominus, primus & nouissimus, Es. 41. & Apoc. 1. ut sexcenta huiusmodi alia scripturae loca praeteream, ex quibus Deitas Christi certa quadam, eaque dulcissima V. & N. T. harmonia probari possit. Faceffant ergo qui Christum in tempore cepisse, non ante tempora fuisse: creaturam, non creatorem: hominem non Deum: Deum verbo, non reuera fingunt. Faceffant omnes, & tam inuictis testibus conuicti Christo dent manus. Quod si tam effrenata in aliquem cadere possit impietas, ut tantis diuinitatis Iesu Christi auctoribus fidem habere nec possit nec velit, non tamen veritas Dei incredulitati & mendacijs ipsius succumbet, neq; fides nostra cuiusquam furoribus frangetur. Haec enim est nostra contra portas etiam inferorum gloria, hic triumphus, quod Deo adiuti, Iehouah Patri de filio suo clamanti; Christo Filio Deum factis se probanti; deniq; S. S. in monumentis sacrarum literarum, oracula de Deitate Domini nostri Iesu Christi certissima proferenti, firmiter & absq; haesitatione credimus. Quae fides neutiquam nos fallat. credimus enim Deo de iis mysterijs, quae nondum videmus: quae si oculis corporeis videre liceret, quid esset nostrum fidere? & credimus Iehouah, qui de seipso auctor est: cui, nisi perpetuis dubitationum Ethnicarum fluctibus agitari, & in periculum capitis sempiternum incidere velimus, reniti non licet.

Dixi de Diuina Domini nostri Iesu Christi natura. Nunc de humanitate eiusdem. Eum enim qui coelo terram, hominem Deo reconciliaret, quem Mediatorem

C

rem

rem vocamus, nec solum Deum, nec solum hominem, sed Deum juxta atq; Hominem grauisimis de causis, quæ alibi explicantur, esse oportebat. Quare Filius Dei stante adhuc Politia Mosaica, & durante publico apud Iudæos docendi munere, in ipso articulo temporis, quod tam admirando operi diuinitus erat præstitutum, ex Maria laudatissima virgine & sponsa, eiusq; per S.S. purificata sanguinis massa, præter naturæ ordinem, non quidem transitorio generationis intellectu, sed vera naturæ nati ad genetricem communiōe, neq; abolendi sed conseruandi hominis gratia, assumpsit, nō speciem hominis aut spectrum, sed verum hominem; eumq; non corpore tantum, sed corpore vero, & anima rationali simul constantem, h. e. naturam humanam Mariæ & nobis, excepto peccato, consubstantialem. Atq; ut hoc credamus, tum ipsius rei veritas, tum salutis nostræ necessitas nos cogunt. Etenim, qui semen est mulieris, qui natus est ex semine David secundum carnem, qui factus est ex muliere; is carnem secum de cœlo attulisse dicetur? quem discipuli oculis suis coràm aspexerunt, quem Apostoli suis manibus contrectauerunt, is spectri quædam species erit? Qui verè contristatus fuit spiritu, qui verè sanguinem suum effudit, qui verè animam exhalauit, eum veram humanam carnem suscepisse negabimus, eum ἄψυχον fuisse negabimur? Sed & necessitas quædam nostra erat, totum hominem à Filio Dei assumi. Nam quod non assumtum est, id ne seruatur quidem: seruatur autem id, quod vnitum est Deo. Quare non spectrum, aut corpus, quod vel gutta Deitatis, vel ex quatuor elementis compositum esset, aut aliud quid; sed verum corpus nostrum, neq; corpus tantum, sed animam quoque humanam assumere Christum oportebat, ut corpus & animam suo sanguine conspersa à peccatis pur-

garet, & ut totū hominem in persona λόγος ad maiesta-
tem diuinam secum euehens, efficeret illud, vt verè glo-
riari possemus, quemadmodum hac quoq; gloria atq;
hac prædicatione nos efferimus, quod caro de carne
nostra, & os ex ossibus nostris ad dexterā æterni Patris
confideat: & quod frater noster Angelis & homini-
bus, polo, solo, salo, ipsisq; Diabolis & hostibus nostris
imperet. Non est autem existimandum, vel alteram
ex duabus naturis in alteram coaluisse substantiam, vel
totius hominis assumptione quartam ad Trinitatis my-
sterium accessisse personam: sed duæ Naturæ, Diuina
seu assumens, & humana, certo tempore assumta, in
vnā indiuisibili & inseparabili vnione Personam filij
Dei conueniunt, ita ut Deus & Homo vnus sit Chri-
stus, vnus Immanuel, perinde ut anima & corpus v-
nus est Homo. O commercium Infiniti & Finiti, Im-
mortalitatis & mortalitatis, creatoris & creaturæ, Dei
& hominis admirandum, ipsis etiam sacris spiritibus
imperscrutabile! Quis unquā audiuit talia? ad cuius
aures fama similis rei vnquam peruenit? Mirentur sanè
Athenienses Codrum suum, qui vt saluti patriæ consu-
leret, depositis insignibus imperij, familiarem cultū in-
duisse, ac sarmentarij habitu palantium hostium globo
se se obiecisse dicitur. Mirentur, inquam, neq; ego ne-
gauerim admiratione dignū Codrum. Sed tamen quis
erat ille Codrus, ex regio honoris splendore ad mise-
ram seruilis conditionis fortunam se demittentis? Ho-
mo erat, seu, vt ex gente illa vates quidam dixit, *οὐκ ἔστι
ἄναξ*. aut quis erat ille cultus, quem induebat Codrus?
nonne sarmentarij? qui id à Rege distabat, quod cal-
culus voluntate Arithmetici in supremo ordine collo-
catus, differt ab alio eiusdem generis calculo, qui pro-
nutu eiusdem Arithmetici lineam ultimam occupat?

At hinc (liceat mihi, Auditores, diuina cum humanis, æterna cum caducis conferre) non homo, sed Iehouah omnipotens: non aliquis unius ciuitatis Regulus, sed cœli & terræ, Angelorum & hominum Dominus: non sibi affinem naturam neq; Angelicam, sed hominem, puluerẽ & cinerem, induit atq; assumfit: eumq; assumfit sine naturarum vel confusione, vel exæquatione, vel permutatione, vel distractione: & quidem ita assumfit, ut nulla locorum intercapedo has duas naturas diuellere possit: deniq; assumfit ita, ut in Christo omnis plenitudo diuinitatis habitet corporaliter.

Dixi de Persona Iesu Christi, non quantum debui, sed quantum potui. Restat quod secundo loco erat propositum, ut de Beneficiis ipsius dicam: & quidem utar breuitate. Vos tantum qua me cepistis beneuolentia perorantem audite. Etsi meritorum erga genus humanum Iesu Christi tanta est multitudo, ut ne quidem iisdem quibus cœlum & terra contineri possint terminis: omnia tamen uno quasi ambitu concludit præco cœlestis Angelus: Natus est, inquit, vobis Saluator. Quod est ergo beneficiorum Iesu Christi caput? quæ summa? Salus. at quæ salus? Eramusne periculo aut seruitute quadam homines constituti, innum carcere & vinculis detinebamur, ut ferri opem & salutem certam necesse esset? Imò detinebamur, verum non Ægyptiaca, sed Diaboli seruitute, non Babylonici, sed mortis vinculis. Peccatum enim Adami, quod totum orbem terrarum, quasi diluuium quoddam, inundauerat, inuexerat in mundum iram Dei, & tanquã Pandora mortem Diabolum infernum in genus humanum effuderat, atq; adeò omnes Homines, reges, bajulos, eorum seruituti atq; Tyrannidi mancipauerat. Tantis hostibus qui nos eriperet, tantis periculis qui
nos

nos liberaret, qui salutem conferret, nemo erat. Inventus est solus filius Dei, qui debellandi tantam vim & reparandi atq; restituendi generis humani certum onus in se reciperet. Utq; tantum opus perficere posset, in eam viam ingressus est, in quam maximè Mediatorem ingredi oportebat. Factus enim homo venit in hunc mundum mundi Dominus, non cum pompa ostentationeq; quadam Attalica, sed ita, ut locus, qui hunc Dominum Dominantium in has terras hominem nascentem exciperet, esset non aula, sed caula: lectus, in quo infans Iehouah jaceret, non cunæ, sed stabulum: focus, quo puerpera virgo cum infante in tanta hyemis sæuitia uteretur, non luculentus caminus, sed asini atq; bouis anima. Ex qua re facile conjici poterit, quæ humana huius partus ministeria cætera fuerint, qui lectus puerperæ virginis, quæ cortinæ geniales, quis cibi apparatus, quæ corporis curatio, quis humo, mensis, & de parietib. suspensus ac circumtentus ornatus. Qualia autem vitæ huius infantis exordia fuerunt, tales fuerunt etiam progressus. Nihil in tota vita fastuosum, omnia ad aspectum vilia. Qua in tenuitate grauisimum fuit, quod, cum vulpes habeant foveas suas, & volucres cœli nidos: ipse filius Dei non habuit, ubi caput reclinaret. Cum esset annorum quasi triginta, & cum Baptismo tanquam solemni quadam renunciatione initiatus esset ministerio docendi & prædicandi Evangelij, statim ductus est à Spiritu in desertum, ut tentaretur. Inde reuersus, plenis velis in ministerium suum ingressus, primum in Iudæa docuit, deinde alias etiam terras obiit, ubiq; prædicans Euangelium regni, & sanans quemvis morbum & quemvis languorem in populo. Atque sic benè omnia faciendo, & pauperes Euangelium docendo totos tres annos consumpsit:

donec quarto ministerij anno, cum instaret tempus manifestandi regni Dei, à Discipulo proditus, à pontificibus captus, & indignis modis cum apud eos tum in Prætorio crudelissimè tractatus, tandem, non conuictus, cruci est affixus. Operosam profectò atque ærumnosam vitam, & tristem exitum planeq; lamentabilem! Quid autem causæ fuit, cur Filius Dei in tantum & Paupertatis, & contumeliarum, & mortis ipsius barathrum se demergeret? Non spes alicuius præmij, non cupido regni, non fama nominis vana, sed hominum salus. O immensam Pietatem! ô admirandam charitatem! Sathan hominem à virtute in vitium, à salute in morbum, ex luce in tenebras, ex gloria filiorum Dei ad turpitudinem mancipiorum inferni præcipitauerat & demerserat: Vt hominem à lapsu ad innocentiam, ex morbo ad salutem, ex tenebris in lucem, ex morte in vitam Deus restitueret, DEVS HOMO NATVS est. O incredibilem & admirandam benignitatem! Dei filius nascitur hominis filius, ut nos hominum filios, Dei filios efficiat: Idem ut genus humanum à fero hoste Dæmone immani seruitute vexatum in libertatem vindicet, serui formam assumit: nascitur pauper, ut nos diuitiis, iisq; immortalibus, perpetuum augeat: nascitur in caula, ut nos diuino suo beneficio aulae coelestis ciues indigetet: perpetitur tantillus infantulus tantam hyemis sæuitiam, ut nos in aprica vite æternæ constituat. O pietatem! ô charitatem! Deus esurit, ut nos pascat; sitit, ut nos potu coelesti recreet; vincitur, ut nos à Diabolorum vinculis liberet; flagellatur, ut superba & nunquã desitura Inferorum flagra à ceruicibus nostris auerruncet; cruciatur dolore, ut nos læticia gestiamus; figitur cruci, ut culpam effugiamus; moritur, ut viuamus. Nobis æterna gratiæ Dei fames debeba-

debeatur; factus est ille cibus: nobis in rerum diuinarum ignoratione & tenebris perpetuis versari conueniebat; factus est via & lux: nobis vulnera, nobis febres, nobis supplicium, nobis mors æterna debeatur; factus est medicus, fons, lytron, vita. O immensam Dei pietatem! ô admirandam filij Dei charitatem! ô nos beatos, quorum causa Deus homo natus est! ô nos felices, quos Dei Hominis natiuitas à crimine originali, vita ab errore, à lapsu gratia, ab interitu mors vindicat! Quis hîc non lætetur, quis gaudio non exultet, voluptate non gestiat? Nobis puer natus est; Nobis filius datus est: Nobis natus est Saluator. Pro nobis Immanuel *λύτρον* soluit: pro nobis in dextera Dei confidens Immanuel intercedit: In nobis Immanuel habitat: Apud nos Immanuel præstò est in omnibus ærumnis atque ipsa Morte. Hoc equidem beneficium tantum est, ut ne coeli quidem hoc tempore continere poterint Angelos, quin illi ad homines descenderent, & in hymnum tam infinitam Dei bonitatem deprædicantem, erumperent. Quantò ergo magis decebit nos, ut quoties hæc cogitamus; cogitare autem quotidie debemus; Deo pro tantis beneficiis gratias agamus, & prælucente vera fide canamus in omni vita cum Angelis: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax, hominibus læticia.*

Docui primò Christum esse Filium Dei, personam ante incarnationem etiam per se subsistentem, ex substantia patris genitam, Deum verum de Deo vero: eundemq; esse verum hominem, nobis, excepto peccato, consubstantialem; Deum & hominem in vna persona filij Dei. Deinde quibus nos Deus-Homo & quantis beneficiis natiuitate sua affecerit, paucis ostendi.

Tibi, FILI Dei, quem Reipub. Christianæ Principem & custodem verè nominamus, gratias agimus maximas, quod ad opem nobis nostroq; generi in maximis calamitatibus constituto ferendam, de coelo descendens in massam & carnem nostram.

stram, maiestate tanta nihil obstante, te indueris. Tu ad discu-
tiendam Adami proroplasti superbiam, & restinguendam Dei
iram infra omnes homines te abiecisti. Tu per legatos tuos A-
postolos horumq; discipulos, omnes totius orbis terrarum po-
pulos ad remedium peccatorum in nomine tuo accipiendum
invitasti. Tu in dextera Dei patris confidens, viros eximia
doctrina & sacrarum literarum scientia præstantes tuæ Eccle-
siæ Doctores semper largitus es, & Reipub. Christianæ partes
afflictas propeque desperatas remediis salutaribus recreas &
confirmas. Perge, bone pastor, Iesu Christe, perge alere, tue-
ri, sanare gregem tuum: & in hac doctrina de persona & bene-
ficiis tuis inter nos conseruanda noli nostra impietate defatiga-
ri. Vides, bone Iesu, quanto maximo furore Sathan hanc lu-
cem conetur apud nos obscurare: quàm sæuiat in hanc doctri-
nam, vides: in qua omnes cœlestium diuitiarum thesauros no-
bis repositos nouit; sine qua, perinde ut Mundus sine anima
flaccescit & moritur, spem quoq; nostram perspicit concide-
re, extingui fidem, moriri salutem. Tu itaq; Clementissime
Deus, respice ad nos, miserere nostri. Fac ut per te floreat hæc
doctrina: floreat Scholæ & Ecclesiæ hanc doctrinam profiten-
tes: floreat Principes nostri celsissimi cum Senatu huius vrbs
amplissimo: floreat hæc Academia, eiusq; concilium & Cives:
floreat huius Acad. hospitium hæc vrbs: floreat totus orbis
Christianus. Rege deniq; nos omnes, ut cum hîc plurima tibi
probata, nobis salutaria, generi humano vtilia & necessaria
quisq; suo loco, tua ope aduti, tuo S. collustrati cogitaveri-
mus, dixerimus, fecerimus; tum in illa vita, quæ verè est vita,
in qua est summa & certa securitas, & secura tranquillitas, &
tranquilla iucunditas, & iucunda felicitas, & felix æternitas, &
æterna beatitudo: in illa, inquam vita istud admirandum Dei-
hominis commercium, quod nunc reverenter credimus, co-
ram intueamur, te sine facietate amemus, tuam effusissi-
mam in nos benignitatem sine fine celebremus, &
Te & Patre & Spiritu Sancto, UNO DEO,
in omnia secula perfruamur.

D I X I.

155087

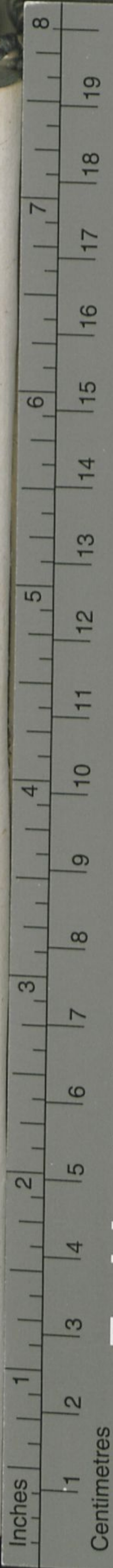
R

17

... rūt es in san... guine agri lauerūt stolas
...
... radiderunt... corpora sua... ppter deū ad...
...
... meruerūt habere coronas... perpernas...
...
... patri et fili-o et spū... tui scō. In las. Laudes
...
... macti quanta passi sūt tormentā. ut securi pueniret ad
...
... **C**um palma ad regna puenierūt scī
...
... **C**orpora scō
...
... a sūt et uiuent nomina eorum in eternū. **E**vovae. **A**
...
... omni cum benedicite in eternū. **E**vovae. **A** **M**artiri

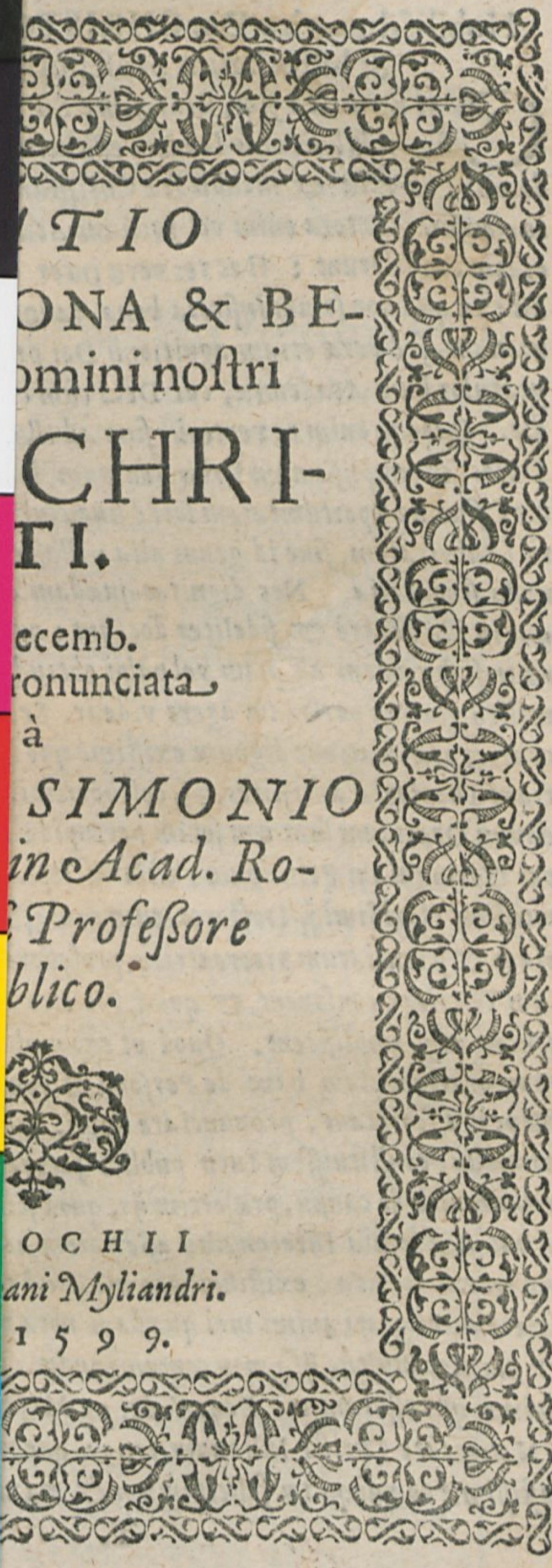

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

TIO
ONA & BE-
omini nostri
CHRI-
TI.

ecemb.
ronunciata
à

SIMONIO
in Acad. Ro-
Professore
blico.

OCHII
ani Myliandri.
1599.

7

